

Ένας Οδηγός για όλους εμάς τους Υπόλοιπους!

To Internet

ΓΙΑ

ΠΡΩΤΑΡΧΕΣ

Μάθετε πώς:

- Να συνδέεστε στο Internet και να χρησιμοποιείτε την ίδια σύνδεση και στους άλλους υπολογιστές σας
- Να γίνετε μέλος κοινωνικών δικτύων, όπως το Facebook* και το Twitter*
- Να διαχειρίζεστε την ηλεκτρονική σας αλληλογραφία, να είστε σε επαφή με τους φίλους σας, και να ανακαλύψετε νέες τοποθεσίες Ιστού
- Να αντιμετωπίζετε την ανεπιθύμητη αλληλογραφία (spam), το λογισμικό κατασκοπείας (spyware), και άλλες παγίδες που κρύβει το Internet

John R. Levine
Margaret Levine Young

http://www.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	23
Σχετικά με το βιβλίο	23
Πώς να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο	24
Ποιος είσαι, τέλος πάντων;	25
Πώς είναι οργανωμένο το βιβλίο	25
Εικονίδια που χρησιμοποιούμε στο βιβλίο	27
Και τώρα τι;	27
Γράψτε μας (με την καλή έννοια)	28
 Μέρος Ι: Καλωσήλθατε στο Διαδίκτυο	29
 Κεφάλαιο 1: Τι είναι αυτό το Διαδίκτυο, επιτέλους;	31
Εντάξει, αλλά τι είναι το Διαδίκτυο;	32
Γιατί τότε όλος αυτός ο θόρυβος;	33
Γιατί είναι διαφορετικό αυτό το μέσο από όλα τα άλλα;	34
Μπορεί να έχει πρόσβαση όποιος θέλει	34
Είναι πολιτικά, κοινωνικά, και θρησκευτικά ορθό	35
Το πλεονέκτημα του Δικτύου	35
Εντάξει μέχρι εδώ, και μετά τι;	38
 Κεφάλαιο 2: Είναι ασφαλές το Διαδίκτυο; Ιοί, κατάσκοποι, σκουπίδια και άλλα σιχαμένα πράγματα	41
Ιδιωτικότητα: ποιος είναι ποιος και τι ξέρει για εσάς	42
Με ποιον έχω την τιμή να ομιλώ;	43
Πρώτα η ασφάλεια	44
Το «πσάρεμα» πληροφοριών	45
Μην τσιμπάτε	47
Τα ιστοσκαθάρια παρακολουθούν ποιες διαφημίσεις διαβάζετε	48
Τα μπισκότα δεν είναι και τόσο βλαβερά	48
Γνωρίζουμε πού βρίσκεστε	49
Ασφάλεια: πώς μπορεί κάποιος να ελέγξει τον υπολογιστή σας	50
Οι ιοί έρχονται με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	51
Τα σκουλήκια έρχονται από το Διαδίκτυο	52
Οι κατάσκοποι έρχονται από τους ιστοτόπους	53
Τα αναδυόμενα παράθυρα του φυλλομετρητή αναδύονται όπου τους καπνίσει	56
Ποια είναι η μαγική λέξη, Χάρι Πότερ;	56

Επιτέλους, όχι άλλο σπαμ!	59
Γιατί το λένε σπαμ	60
Γιατί είναι κακό	60
Τι μπορείτε να κάνετε.....	61
Διαφυλάξτε την ασφάλειά σας και την ασφάλεια της οικογένειάς σας.....	62

Κεφάλαιο 3: Παιδιά και Διαδίκτυο 65

Σπουδαίοι τρόποι για να χρησιμοποιούν τα παιδιά το Διαδίκτυο	65
Έτσι κι έτσι τρόποι για να χρησιμοποιούν τα παιδιά το Διαδίκτυο	67
Όχι και τόσο σπουδαίοι τρόποι για να χρησιμοποιούν τα παιδιά το Διαδίκτυο.....	68
Εντελώς χαζά πράγματα που ποτέ δεν πρέπει να τα κάνουν τα παιδιά	70
Το Διαδίκτυο και τα μικρά παιδιά.....	70
Ιστοσερφάρισμα με ασφάλεια.....	72
Πούλα, πούλα, πούλα!	73
Ποιος είναι στο Διαδίκτυο;	74
Το Διαδίκτυο στα σχολεία.....	75
Μερικές χρήσιμες τοποθεσίες στον Ιστό.....	77

Μέρος II: Διαδίκτυο, σου 'ρχομαι! 79

Κεφάλαιο 4: Εξοπλιστείτε για την αναρρίχηση στο Διαδίκτυο .. 81

Τι υπολογιστής χρειάζεται;	82
Μα δεν έχω υπολογιστή!.....	83
Ναι, έχω αυτό το μπεζ κουτί στο ντουλάπι.....	83
Ναι! Έχω τον καινούργιο SuperDuper 2010.....	84
Ναι! Θα αγοράσω έναν υπερφορητό	84
Ναι! Έχω αυτό το μικρό BlackBerry (ή ένα Palm ή ένα iPhone)	84
Οι τύποι των συνδέσεων με το Διαδίκτυο	85
Τι περιλαμβάνει ένας λογαριασμός;	85
Σβέλτες συνδέσεις: DSL και καλωδιακό Διαδίκτυο.....	86
Ναι, αλλά τι είναι η ευρυζωνική;	86
Καλωδιακά μόντεμ και μόντεμ DSL	88
Σύνδεση του υπολογιστή στο μόντεμ	88
Σύνδεση μέσω DSL.....	89
Καλωδιακές συνδέσεις.....	90
DSL «φτιάξτο μόνος σου».....	90
Καλωδιακό μόντεμ «φτιάξτο μόνος σου».....	92
Αφού φύγουν οι τεχνικοί	92
Έλεγχος της ευρυζωνικής ή καλωδιακής σύνδεσής σας.....	95
Το τηλέφωνο είναι ακόμη απαραίτητο.....	96

Συνδέθηκα!	98
Το απαραίτητο λογισμικό για την ασφάλεια του συστήματός σας.....	99
Υψώστε τείχη προστασίας από τους κακούς	99
Δεν γουστάρουμε ιούς.....	101
Ανίχνευση λογισμικού κατασκοπείας	102
Η αγαπημένη μας διαμόρφωση για το Διαδίκτυο	103
Συνδεθήκατε — και λοιπόν;.....	104

Κεφάλαιο 5: Σύνδεση με Wi-Fi, φορητούς Η/Υ, και έξυπνα τηλέφωνα..... 105

Έναν υπολογιστή μόνο για πρόσβαση στο Διαδίκτυο; Μπα... ..	105
Πρώτα-πρώτα, φτιάξτε ένα τοπικό δίκτυο.....	107
Το κουτί στη μέση — διακλαδωτήρας, μεταγωγέας, ή δρομολογητής	107
Εγκατάσταση του δρομολογητή.....	108
Συνδέστε τους υπολογιστές σας στο τοπικό δίκτυο.....	111
Τα καλώδια πέθαναν! Ζήτω το Wi-Fi	112
Για όνομα, βάλτε έναν κωδικό πρόσβασης!	113
Κάντε τη σύνδεση Wi-Fi.....	114
Χρησιμοποιήστε το φορητό ή υπερφορητό σας στο σπίτι και στο ταξίδι.....	117
Για το γραφείο και για το σπίτι.....	117
Ένα μέτριο με γάλα και Wi-Fi	117
Αεροδρόμια, ξενοδοχεία, κι ακόμη παραπέρα.....	119
Το πρόβλημα της αλληλογραφίας.....	120
Χρησιμοποιήστε το έξυπνο τηλέφωνό σας στο Διαδίκτυο	121

Μέρος III: Ιστομανία..... 125

Κεφάλαιο 6: Ο τρελός, τρελός κόσμος του Παγκόσμιου Ιστού..... 127

Τι είναι ο Ιστός;	127
Σύνδεση των ιστοσελίδων	128
Πού βρίσκεται αυτή η σελίδα;.....	130
Βόλτες στο άγνωστο.....	130
Σερφάρισμα με το φυλλομετρητή σας	133
Πάμε ένα ταξιδάκι	134
Ανακρούσατε πρύμναν!.....	136
Αρχίστε τις επισκέψεις	137
Από πού να ξεκινήσω;.....	138
Πού να μην πατάτε	140
Αυτή η σελίδα είναι περίεργη, ή παρωχημένη	141
Άσε με να φύγω, σε παρακαλώ... ..	141

Φυλλομέτρηση από το έξυπνο τηλέφωνο	142
Εύρεση και εγκατάσταση φυλλομετρητή	142
Πού θα βρείτε το πρόγραμμα	143
Ο πρώτος χορός του φυλλομετρητή σας	144

Κεφάλαιο 7: Πάμε μια βόλτα να φυλλομετρήσουμε 145

(Ιστο)φασούλι το (ιστο)φασούλι... ..	145
Αποθήκευση κειμένου από μια ιστοσελίδα	146
Αποθήκευση εικόνας.....	146
Εκτύπωση σελίδων	147
Θέλω να βλέπω πολλές ιστοσελίδες ταυτόχρονα	147
Αχαλίνωτη παραθυρομανία	148
Και καρτελομανία	148
Μερικά αγαπημένα πράγματά σας.....	150
Οι σελιδοδείκτες στο Firefox.....	150
Σελιδοδείκτες στο Firefox με ένα κλικ	152
Αποθήκευση «αγαπημένων» με τον Internet Explorer	152
Σελιδοδείκτες στον Internet Explorer με ένα κλικ.....	154
Σελιδοδείκτες στον Chrome (και με ένα κλικ)	154
Συμπλήρωση φόρμας	156
Κουτάκια εδώ, κουτάκια εκεί, μας κουτιάνετε	156
Θυμήσου τη διεύθυνση!	158
Από πού ξεκινάμε;	159
Από πού ξεκινάει το Firefox.....	159
Αρχική σελίδα και σελίδα εκκίνησης στον Internet Explorer	160
Τι θα εμφανίζει ο Chrome κατά την εκκίνηση.....	162
Ποιος θυμάται τώρα το παρασύνθημα;.....	163
Αποθήκευση κωδικών πρόσβασης στο Firefox	164
Αποθήκευση κωδικών πρόσβασης στον IE	165
Αποθήκευση κωδικών πρόσβασης στον Chrome	166
Τα μπισκότα είναι (συνήθως) φίλοι σας	166
Έλεγχος των μπισκότων με το Firefox	166
Έλεγχος των μπισκότων με τον Internet Explorer	167
Τα μπισκότα στον Chrome	168
Ιστορίες περασμένες ξεχασμένες	168
Πράγματι ξεχασμένες.....	169
Το πού ήσασταν δεν είναι δική τους δουλειά.....	169
Αποκλεισμός αναδυόμενων παραθύρων.....	170
Αναδυόμενα τέλος στο Firefox.....	170
Αποκλεισμός αναδυομένων στον Internet Explorer	171
Αναδυόμενα παράθυρα στον Chrome	171
Ο φυλλομετρητής τρελάθηκε	171

Πρόσθετες δυνατότητες με τα πρόσθετα	173
Δύο σημαντικά πρόσθετα	173
Πώς να χρησιμοποιείτε τα πρόσθετα	174

Κεφάλαιο 8: Βελόνες στ' άχυρα: Η αναζήτηση στο Διαδίκτυο. 175

Η βασική στρατηγική της αναζήτησης.....	177
Φως στο τούνελ.....	178
Google, η αγαπημένη μας μηχανή αναζήτησης.....	179
Ραφιναρισμένες αναζητήσεις.....	179
Ακόμη περισσότερο Google.....	182
Αναζήτηση από το κινητό σας.....	184
Bing!	184
Φυλλομέτρηση με καταλόγους	186
Yahoo, ο αρχαίος βασιλιάς των καταλόγων.....	186
Για στοιχεία ξεκινήστε από τη Wikipedia.....	187
«Συνήθεις ύποπτοι»: Άλλοι χρήσιμοι ιστότοποι για αναζητήσεις	191
Εύρεση ανθρώπων.....	192
Αναζήτηση διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	192
Αναζήτηση ανθρώπων με το Google	192
Χρήση άλλων ιστοτόπων αναζήτησης ανθρώπων.....	193
Από το φυλλομετρητή σας, για να βοηθήσουμε	193
Πάρα πολλές γραμμές εργαλείων.....	195
Δημιουργία προσαρμοσμένης αρχικής σελίδας.....	196

Κεφάλαιο 9: Μουσική και βίντεο στον Ιστό 197

Επτά τρόποι για να λαμβάνετε μέσα και ένας για να μην το κάνετε	198
Πάρτε τα δωρεάν.....	198
Δανειστείτε τα.....	198
Νοικιάστε τα.....	199
Αγοράστε τα	200
Τα έχετε ήδη	200
Μοιραστείτε τα	200
Γραφτείτε συνδρομητές	202
Κλέψτε τα — ή μάλλον, καλύτερα όχι	202
Εσείς με τι ακούτε μουσική;	202
Το iTunes	202
Το Windows Media Player	203
Το Real Player	204
Ωραία, και από μουσική τι κάνουμε;	205
Αντιγραφή μουσικής από δικά σας CD.....	205
Οργανώστε τη μουσική σας με το iTunes	206
Φτιάξτε λίστες τραγουδιών	206

Γραφτείτε συνδρομητές σε podcast.....	206
Γραφτείτε συνδρομητές σε podcast στον Ιστό.....	206
Γραφτείτε συνδρομητές σε podcast με το iTunes.....	207
Ακούστε μουσική και podcast.....	207
Ακρόαση ραδιοφώνου μέσω Διαδικτύου.....	208
Συντονιστείτε σε ένα σταθμό.....	209
Δημιουργήστε το δικό σας σταθμό.....	209
Παρακολούθηση ταινιών μέσω Διαδικτύου.....	211
Τι είναι αυτό που το λένε YouTube.....	211
Βάλτε κι εσείς το χεράκι σας στο YouTube.....	212
Παρακολούθηση τηλεόρασης.....	214
Παρακολούθηση ταινιών.....	214

Κεφάλαιο 10: Ξεκούραστα ψώνια 217

Ηλεκτρονικές αγορές: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.....	217
Το πρόβλημα της πιστωτικής κάρτας.....	218
Πληρωμή στο κατάστημα.....	221
Πόσο φθηνά θέλετε να κάνετε τις αγορές σας;.....	223
Έλα μαζί μου, κάπου να πάμε.....	224
Η θεωρία των αεροπορικών εισιτηρίων.....	224
Λίγα λόγια ακόμα για τις ηλεκτρονικές αερογραμμές.....	227
Ακόμη περισσότερα μέρη για σόπινγκ.....	227
Δημοπρασίες και μεταχειρισμένα πράγματα.....	227
Βιβλία, μουσική, και όχι μόνο.....	229
Ρούχα.....	230
Υπολογιστές.....	231
Φαγητό.....	232

Κεφάλαιο 11: Τραπεζικές συναλλαγές, πληρωμή λογαριασμών, και επενδύσεις, όλα ηλεκτρονικά 235

Στην τράπεζα χωρίς να φύγετε από το σπίτι σας.....	235
Μεταφορά χρημάτων από λογαριασμό σε λογαριασμό.....	237
Ηλεκτρονική πληρωμή λογαριασμών.....	239
Εκμεταλλευτείτε τις άλλες ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες.....	241
Δείτε μερικές τράπεζες που συνιστούν οι συγγραφείς.....	242
Συνδυασμός λογαριασμών.....	243
Διαχείριση πιστωτικών καρτών.....	244
Πληρώστε τους φίλους σας με το PayPal.....	245
Επενδύστε τα χρήματά σας μέσω Διαδικτύου.....	247
Αμοιβαία κεφάλαια.....	247
Χρηματιστηριακές εταιρείες.....	248
Παρακολούθηση χαρτοφυλακίου.....	249
Εργαλεία για προϋπολογισμούς.....	250

Κεφάλαιο 12: Μαζεύοντας αρχεία από το Διαδίκτυο.....	251
Τι σημαίνει «κατεβάζω»;	251
Κατέβασμα εικόνων	252
Η τέχνη δεν είναι τζάμπα.....	253
Κατέβασμα προγραμμάτων.....	254
Ακολουθήστε πιστά το σχέδιο: Κατεβάστε, εγκαταστήστε, ξεκινήστε.....	254
Εύρεση προγραμμάτων για κατέβασμα.....	254
Κατέβασμα αρχείου.....	255
Ανίχνευση των ιών	256
Εγκατάσταση του προγράμματος	257
Διευθέτηση του προγράμματος.....	259
Κατέβασμα αρχείων άλλου είδους.....	259
Μερικά είδη αρχείων και τι μπορείτε να κάνετε με αυτά	260

***Μέρος IV: Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο,
συνομιλία, και άλλοι τρόποι να σκοτώνετε
την ώρα σας στο Διαδίκτυο 263***

Κεφάλαιο 13: Αποστολή, λήψη, και διαχείριση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	265
Ποια είναι η διεύθυνσή μου;.....	266
Το τμήμα της περιοχής.....	266
Το τμήμα με το όνομα του χρήστη.....	267
Συμπέρασμα	269
Πώς θα διαβάσω την αλληλογραφία μου;	270
Διαβάστε την αλληλογραφία σας στον Ιστό	271
Διευθέτηση λογαριασμού αλληλογραφίας Ιστού	272
Ανάγνωση αλληλογραφίας Ιστού	273
Αποστολή μηνύματος με σύστημα αλληλογραφίας Ιστού	275
Ανάγνωση αλληλογραφίας με το έξυπνο τηλέφωνο.....	276
Ανάγνωση των μηνυμάτων σας με πρόγραμμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	278
Γεμίσαμε διακομιστές αλληλογραφίας	278
Ποιο πρόγραμμα αλληλογραφίας προτιμάτε;	282
Διευθέτηση του Thunderbird	282
Διευθέτηση του Windows Live Mail.....	283
Διευθέτηση της Αλληλογραφίας των Windows	285
Το ταχυδρομείο είναι εύκολο	286
Ο ταχυδρόμος χτυπάει πολλές φορές	289
Ανάγνωση των μηνυμάτων σας	290
Διαγραφή μηνυμάτων με τον εύκολο και γρήγορο τρόπο	291
Σε ποιον μπορώ να γράψω;	292

Κεφάλαιο 14: Ασφαλής αλληλογραφία: Προστασία εναντίον ιών, σπαμ, και παρείσακτων σε δίκτυα WiFi 295

Σαν να κόλλησα κάτι.....	295
Διευθέτηση του ανιχνευτή ιών σας.....	296
Διευθετήστε το πρόγραμμα αλληλογραφίας σας εναντίον των ιών	297
Ελέγξτε τις ρυθμίσεις ασφάλειας στο Windows (Live) Mail	297
Ξεφορτωθείτε το σπαμ!	299
Φιλτράρισμα του σπαμ στην αλληλογραφία Ιστού.....	301
Φιλτράρισμα του σπαμ στο Thunderbird.....	303
Φιλτράρισμα του σπαμ στην Αλληλογραφία των Windows και στο Windows Live Mail	305
Τι άλλο μπορώ να κάνω;	308
Πόσο απόρρητο είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;	309
Ασφαλίστε την αλληλογραφία σας.....	310
Ασφαλής αλληλογραφία Ιστού — ή μήπως όχι	310
Ασφαλής αλληλογραφία με το Thunderbird	311
Ασφαλής αλληλογραφία με το Windows Live Mail.....	311
Ασφαλής αλληλογραφία με την Αλληλογραφία των Windows	312

Κεφάλαιο 15: Βάλτε την αλληλογραφία σας στη θέση της 315

Ολίγα περί καλής συμπεριφοράς	316
Ξεφουντώστε!	316
Χαμογελάστε!.....	317
Να 'μαι πάλι: Απάντηση σε μήνυμα	318
«Κρατήστε το λογαριασμό» των φίλων σας.....	319
Ποιος είναι ποιος	319
Καθορισμός του παραλήπτη με τον εύκολο τρόπο	321
Καυτές πατάτες: Προώθηση αλληλογραφίας.....	322
Κρύες πατάτες: Αποθήκευση αλληλογραφίας.....	324
Αρχειοθέτηση με το Thunderbird.....	325
Αρχειοθέτηση με το Windows Live Mail και την Αλληλογραφία των Windows	325
Αρχειοθέτηση με συστήματα αλληλογραφίας Ιστού	326
Εξωτική αλληλογραφία και συνημμένα.....	326
Συνημμένα στο Thunderbird	328
Συνημμένα στο Windows Live Mail και στην Αλληλογραφία των Windows	329
Συνημμένα στα συστήματα αλληλογραφίας Ιστού	329
Εκπαίδευση του προγράμματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε διαχειριστή της αλληλογραφίας σας.....	330

Κεφάλαιο 16: Γραφή και ομιλία στο Διαδίκτυο	333
Άμεσα μηνύματα για κουβεντούλα μέσω κειμένων.....	334
Προετοιμασία	334
Οργανώστε τους φίλους σας.....	335
Αρχίστε το πίτσι-πίτσι	336
Παραγωγή θορύβου με το Windows Live Messenger.....	337
Βάλτε όρια	338
Όσο περισσότεροι, τόσο καλύτερα.....	339
Άμεσα μηνύματα στο κινητό σας	339
Άλλες λειτουργίες του Windows Live Messenger.....	340
Yahoo! Messenger, AIM, και άλλα προγράμματα.....	341
Συνομιλία στο Google	343
Συνομιλία και στο Facebook	343
Συνομιλία και τηλεφωνικές κλήσεις στο Skype	344
Συντομογραφίες συνομιλιών και γελαστούληδες	344
Προσθέστε φωνές και πρόσωπα	346
Πώς είπατε; Ηχητικό αγκυροβόλι.....	346
Σε βλέπω!	347
Δείτε τα φιλαράκια σας.....	348
Διαδικτυακά τηλέφωνα και φωνητική συνομιλία.....	348
VoIP με το Skype	348
Χρήση κανονικού τηλεφώνου για VoIP.....	349
Στην πλατεία του εικονικού χωριού.....	350
Ταχυδρομικοί κατάλογοι: Είναι βέβαιο ότι δεν είναι απλώς σαβούρα;	351
Τοιχοκόλληση σε πίνακες μηνυμάτων.....	357
Κοίτα ποιος μιλάει.....	360
Πού κουβεντιάζουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι;	361
Εγώ ποιος είμαι;.....	362
Γραπτά ή προφορικά;	362
Η κουλτούρα των συνομιλιών	362
Ας μιλήσουμε	364
Πού γίνεται παιχνίδι;	365
Αρχίστε λοιπόν τη συνομιλία!.....	365
 Κεφάλαιο 17: Παιχνίδια και άλλοι κόσμοι στον Ιστό	 367
Μοναχικές ώρες	367
Παίζει καλύτερα με τα άλλα παιδιά.....	369
Παιχνίδια που μπορείτε να παίξετε σε οποιονδήποτε υπολογιστή	370
MMORPG: Καλύτερα να τα παίζεις παρά να τα προσφέρεις	372
Η γενική ιδέα.....	372
Ποιος παίζει;	373
Διαλέξτε διακομιστή	374
Τριγυρίστε στο RuneScape.....	374
Παίξτε πόλεμο στο World of Warcraft.....	375

Ένας εντελώς καινούργιος κόσμος	377
Μια μέρα στο Second Life	378
Ποιος είναι ο Linden;	380

Μέρος V: Τοποθετήστε δικά σας πράγματα στο Διαδίκτυο..... 383

Κεφάλαιο 18: Βουτήξτε στο Διαδίκτυο..... 385

Τι τραβάει η όρεξή σας να δημοσιεύσετε;	385
Συστηθείτε στο Διαδίκτυο	387
Δημιουργήστε το δικό σας ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης	388
Ενημερώστε τη σελίδα σας.....	390
Ενημερώστε τη σελίδα σας από το iPhone σας	390
Δημιουργήστε επαφές.....	390
Χαμογελάστε παρακαλώ!	392
Οργανώστε τις φωτογραφίες σας.....	394
Τα πιο αστεία ερασιτεχνικά βίντεο του Διαδικτύου	395
Μοιραστείτε έγγραφα και ημερολόγια	395
Δημιουργία εγγράφου Google	396
Μοιραστείτε τα πλούτη	398
Δημιουργήστε και μοιραστείτε ένα ηλεκτρονικό ημερολόγιο στο Διαδίκτυο	399
Τι άλλο υπάρχει πέρα από το Google Docs;	399
Στήστε το ηλεκτρονικό σας μαγαζάκι	400

Κεφάλαιο 19: Ιστολόγια και Twitter..... 403

Τι είναι τα ιστολόγια;	403
Πώς διαβάζετε ένα ιστολόγιο	405
Τα αγαπημένα σας ιστολόγια.....	405
Γράψτε το δικό σας ιστολόγιο	408
Βρείτε πού να βάλετε το ιστολόγιό σας.....	408
Δημοσιεύστε	410
Διακοσμήστε το ιστολόγιό σας.....	411
Τραγούδια στο Διαδίκτυο	412
Μιλήστε στο Twitter για τη ζωή σας	413
Στείλτε απόρρητα σύντομα μηνύματα	415
Απαντήσεις και απευθείας μηνύματα.....	415
Καθορίστε ένα θέμα με σύμβολα δίεσης	416
Συμπεριλάβετε μια διεύθυνση Ιστού στο μήνυμά σας	416
Φτιάξτε λίστες στο Twitter.....	417
Στείλτε μηνύματα με άλλους τρόπους.....	417

Κεφάλαιο 20: Φτιάξτε το δικό σας ιστότοπο	419
Δουλέψτε μαζί σε ένα βίκι	419
Δημιουργήστε το δικό σας βίκι	420
Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των βίκι	422
Εκμεταλλευτείτε τους ιστοτόπους δημιουργίας σελίδων	423
Διευθετήστε τον ιστότοπό σας	426
Επεξεργασία σελίδας	427
Δημοσιεύστε την πρώτη σας ιστοσελίδα!	429
Μία σελίδα δεν αρκεί	429
Βάλτε εικόνες στον ιστότοπό σας	430
Σύνδεση με άλλες σελίδες και ιστοτόπους	431
Δημιουργήστε έναν ιστότοπο με τα χεράκια σας	432
Γίνετε το αφεντικό της περιοχής σας	434
Διαφημίστε τον ιστότοπό σας	435

Μέρος VI: Οι δέκα εντολές 437

Κεφάλαιο 21: Δέκα προβλήματα και δέκα λύσεις	439
Ο υπολογιστής μου αργεί πολύ να ξεκινήσει και η οθόνη μου γέμισε διαφημίσεις	439
Πυρηνικός πόλεμος	440
Θερμοπυρηνικός πόλεμος	442
Η προδοσία	442
Αυτό το όμορφο, δωρεάν πρόγραμμα δεν τρέχει αν κλείσω τις διαφημίσεις	442
Δεν μπορώ να στείλω μεγάλα συνημμένα με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μου	443
Φοβάμαι μη μου κλέψουν την ταυτότητα	444
Δεν μπορώ να θυμηθώ όλους τους κωδικούς πρόσβασής μου	445
Λαμβάνω μηνύματα που μου λένε ότι ηλεκτρονική αλληλογραφία που δεν έστειλα ποτέ δεν μπορεί να παραδοθεί	446
Οι άνθρωποι φαίνεται πως ξέρουν πολλά για μένα	446
Ξεφορτωθείτε λογισμικό κατασκοπείας που ίσως караδοкеί στο μηχανήμά σας	446
Μην κάνετε χαζομάρες	447
Μην αγοράζετε πράγματα από δημόσια PC	447
Δεν μπορώ να ξεκολλήσω τα παιδιά μου, τον ή τη σύζυγό μου — ή τέλος πάντων το έτερόν μου ήμισυ — από τον υπολογιστή	448
Πατάω σε ένα σύνδεσμο και ο υπολογιστής μου απαντάει “404 Page Not Found”	448
Θέλω να συμπεριλάβω στην ιστοσελίδα μου την ηλεκτρονική μου διεύθυνση	449

Κεφάλαιο 22: Δέκα διασκεδαστικά πράγματα στο Διαδίκτυο .. 451

Μοιραστείτε φωτογραφίες και βίντεο με φίλους και συγγενείς	451
Διασκεδάστε με τηλεόραση και ραδιόφωνο	452
Παρακολουθήστε ταινίες, τηλεόραση, και διαφημίσεις.....	452
Ακούστε ζωντανά και κλασικά ραδιοφωνικά προγράμματα	453
Βρείτε πόσο κοστίζουν τα πράγματά σας	454
Διασκεδάστε παίζοντας	455
Παίξτε ντάμα ή μπριτζ.....	455
Χτίστε το δικό σας κόσμο	456
Κατασκευάστε το δικό σας τζάμπο τζετ	456
Επισκεφθείτε Μουσεία Τέχνης σε όλο τον κόσμο	457
Εξερευνήστε τον πλανήτη μας και τα αστέρια	457
Κρουαζιέρα στην Υφήλιο	457
Κρουαζιέρα στο ηλιακό σύστημα.....	458
Εκμεταλλευτείτε τα διαδικτυακά βιβλία	459
Επιμεληθείτε μια εγκυκλοπαίδεια.....	459
Ψηφιοποιήστε παλιά βιβλία.....	460
Διαβάστε κόμικς	461
Ψάξτε για εξωγήινη ζωή ή θεραπεύστε τον καρκίνο.....	461
Κάντε μια καλή πράξη και βοηθήστε να σωθεί ο κόσμος	462

Γλωσσάρι **463**

Ευρετήριο **475**

Εισαγωγή

Σας καλωσορίζουμε στη νέα έκδοση του *Internet για Πρωτάρηδες*! Το Διαδίκτυο είναι πλέον κομμάτι της καθημερινής μας ζωής — στη δουλειά, στο σχολείο, στην πολιτική και στη διασκέδαση — και δεν μπορείτε να το αγνοείτε. Σε αυτό το βιβλίο περιγράφουμε ακριβώς αυτά που χρειάζεστε για να γίνετε ένας *Διαδικτυοναύτης* (για να ταξιδεύετε στα πελάγη του Διαδικτύου με επιδεξιότητα) — πώς να ξεκινάτε, τι πρέπει πραγματικά να γνωρίζετε, και πού να ζητάτε βοήθεια. Κι όλα αυτά σε απλά και καθημερινά Ελληνικά.

Όταν είχαμε γράψει την πρώτη έκδοση του βιβλίου *Internet για Πρωτάρηδες* πριν από 16 χρόνια (αν είναι δυνατόν!), ο μέσος χρήστης του Δικτύου ήταν κάποιος φοιτητής που συνδεόταν από το Πανεπιστήμιο ή κάποιος ειδικευμένος τεχνικός που είχε πρόσβαση στο Διαδίκτυο από τον τόπο εργασίας του. Ο Παγκόσμιος Ιστός ήταν τόσο «φρέσκος» που διέθετε λίγες εκατοντάδες ιστοσελίδες μόνο. Σήμερα, το Δίκτυο έχει γιγαντωθεί και περιλαμβάνει εκατοντάδες εκατομμύρια ανώνυμους ανθρώπους, οι οποίοι συνδέονται από τον υπολογιστή που έχουν στο σπίτι τους, αλλά και φοιτητές και μαθητές που μπορεί να είναι ακόμη και του δημοτικού. Στην παρούσα, 12η αγγλική έκδοση, επικεντρώσαμε την προσοχή μας στα τμήματα του Δικτύου που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους «συνήθεις χρήστες» — τον Παγκόσμιο Ιστό (World Wide Web) και πώς να βρίσκετε διάφορα πράγματα εκεί, το κατέβασμα χρησίων πληροφοριών από το Δίκτυο, τη λήψη και αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), τα ηλεκτρονικά ψώνια, τις ηλεκτρονικές επενδύσεις, την ηλεκτρονική κουβεντούλα, και τα διαδικτυακά παιχνίδια.

Σχετικά με το βιβλίο

Δεν τρέφουμε ψευδαισθήσεις ότι σας ενδιαφέρει τόσο πολύ το Διαδίκτυο ώστε να «στρωθείτε κάτω» για να διαβάσετε ολόκληρο το βιβλίο (αν και κάνει μια χαρά ανάγνωσμα για το μπάνιο). Όταν αντιμετωπίσετε κάποιο πρόβλημα καθώς χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο («Χμμ... *νόμιζα* ότι ήξερα πώς μπορώ να βρω κάποιον στο Δίκτυο, αλλά τώρα δε θυμάμαι...»), απλώς βυθιστείτε σε τούτο το βιβλίο μέχρι να βρείτε τη λύση στο πρόβλημά σας.

Στο βιβλίο αυτό, περιλαμβάνονται ενότητες όπως οι παρακάτω:

- ✓ Τι είναι το Διαδίκτυο;
- ✓ Πρώτα η ασφάλεια
- ✓ Οι διάφοροι τύποι συνδέσεων με το Διαδίκτυο
- ✓ Ταξίδια στον Παγκόσμιο Ιστό

- ✓ Αναζήτηση ανθρώπων, τόπων, και πραγμάτων
- ✓ Επικοινωνία με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- ✓ Κουβεντούλες με φίλους
- ✓ Κατέβασμα πληροφοριών από το Δίκτυο
- ✓ Δημοσίευση των δικών σας πραγμάτων σε ιστοσελίδες και τόπους κοινωνικής δικτύωσης

Πώς να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο

Καταρχήν σας παρακαλούμε να διαβάσετε τα δύο πρώτα κεφάλαια. Σας δίνουν μια γενική παρουσίαση του Διαδικτύου μαζί με μερικές σημαντικές συμβουλές για την ασφάλεια. Αν έχετε παιδιά ή εγγόνια, διαβάστε και το Κεφάλαιο 3. Όταν είστε έτοιμοι να μπειτέ στο Διαδίκτυο, προχωρήστε στο Μέρος II και διαβάστε το Κεφάλαιο 4. Τα Μέρη III ως VI προσφέρουν έξτρα θαλπωρή και υποστήριξη — περιγράφουν τον Ιστό, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, και άλλα πράγματα που μπορείτε να κάνετε στο Διαδίκτυο.

Παρόλο που προσπαθούμε σκληρά να μη χρησιμοποιούμε τεχνικούς όρους χωρίς προηγουμένως να τους ορίσουμε, μερικοί μπορεί καμιά φορά να μας ξεφύγουν. Σε ορισμένες περιπτώσεις επίσης, μπορεί να διαβάσετε μια ενότητα στα «ξεκάρφωτα» και να συναντήσετε έναν όρο που έχει οριστεί μερικά κεφάλαια προηγουμένως. Για να μην έχετε κενά, το βιβλίο περιλαμβάνει στο τέλος του κι ένα γλωσσάρι.

Επειδή το Διαδίκτυο αλλάζει συνεχώς, έχουμε και άλλες πληροφορίες (φυσικά σε ηλεκτρονική μορφή) και προσπαθούμε να τις ενημερώνουμε πιο συχνά από όσο ανανεώνεται αυτό το βιβλίο. Οι συγγραφείς του *Internet για Πρωτάρηδες* διατηρούμε έναν ειδικό ιστότοπο στο Διαδίκτυο όπου δημοσιεύουμε αναβαθμίσεις, ιστορίες, και άλλα ενδιαφέροντα άρθρα (στα Αγγλικά), στη διεύθυνση net.gurus.org.

Όταν πρέπει να εκτελέσετε κάποια πολύπλοκη διαδικασία, σας την περιγράφουμε βήμα προς βήμα (όπου μπορούμε). Όταν πρέπει να πληκτρολογήσετε κάτι, θα είναι τυπωμένο με **έντονη γραφή**. Πληκτρολογήστε το όπως ακριβώς το βλέπετε. Χρησιμοποιήστε τους κεφαλαίους και τους πεζούς χαρακτήρες όπως ακριβώς εμφανίζονται — πολλά συστήματα έχουν μεγάλες ευαισθησίες με τα ΚΕΦΑΛΑΙΑ και τα πεζά γράμματα. Μετά, πατήστε το πλήκτρο Enter. Αυτό το βιβλίο περιγράφει τι ακριβώς συμβαίνει όταν δίνετε τη διαταγή και αναφέρει και τις επιλογές που έχετε στη διάθεσή σας.

Όταν πρέπει να επιλέξετε διαταγές από μενού, θα δείτε στο βιβλίο κάτι σαν αυτό: **Αρχείο** ⇒ **Έξοδος**. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επιλέξετε τη διαταγή **Αρχείο** από τη γραμμή μενού και, από το μενού που θα εμφανιστεί, να επιλέξετε τη διαταγή **Έξοδος**.

Ποιος είσαι, τέλος πάντων;

Κατά τη συγγραφή του παρόντος βιβλίου, κάναμε τις εξής παραδοχές:

- ✓ Ότι έχετε ή θέλετε να αποκτήσετε πρόσβαση στο Διαδίκτυο.
- ✓ Ότι θέλετε να κάνετε κάποια δουλειά με αυτό. (Εννοείται ότι ο όρος «δουλειά» περιλαμβάνει και την έννοια «παιχνίδι».)
- ✓ Ότι δεν ενδιαφέρεστε να γίνετε ο Ριβάλντο του Διαδικτύου — τουλάχιστον όχι αυτή την εβδομάδα.

Πώς είναι οργανωμένο το βιβλίο

Αυτό το βιβλίο αποτελείται από έξι μέρη. Τα μέρη είναι αυτοτελή — μπορείτε να αρχίσετε το διάβασμα απ' όποιο μέρος θέλετε, αλλά καλά θα κάνετε να περάσετε πρώτα ένα χεράκι τα Μέρη I και II για να μπορέσετε να γνωρίσετε μερικούς όρους του Διαδικτύου (που είναι αναπόφευκτοι, θέλουμε δε θέλουμε) και να μάθετε πώς θα συνδέσετε τον υπολογιστή σας στο Δίκτυο.

Να τα μέρη του βιβλίου:

Στο Μέρος I, «Καλωσήλθατε στο Διαδίκτυο», θα ανακαλύψετε τι είναι το Διαδίκτυο και γιατί παρουσιάζει τόσο ενδιαφέρον (για την ακρίβεια, γιατί νομίζουμε εμείς ότι παρουσιάζει τόσο ενδιαφέρον). Σε αυτό το μέρος υπάρχουν επίσης βασικοί όροι και έννοιες του Διαδικτύου που θα σας χρειαστούν στο υπόλοιπο βιβλίο. Στο Μέρος I ασχολούμαστε επίσης με θέματα ασφάλειας και ιδιωτικότητας και παρουσιάζουμε κάποιες σκέψεις για τη χρήση του Δικτύου από τα παιδιά.

Αν θέλετε να μάθετε τα κόλπα της σύνδεσης με το Διαδίκτυο, διαβάστε το Μέρος II, «Διαδίκτυο, σου 'ρχομαι». Για τους περισσότερους χρήστες, η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν με το Δίκτυο είναι η πρώτη σύνδεση (με τα προγράμματα φορτωμένα, τις ρυθμίσεις σωστές, και τα μόντεμ να «κελαηδάνε»). Μετά την πραγματοποίηση εκείνης της πρώτης σύνδεσης, θα έχετε (συνήθως) «ώρα καλή στην πρύμνη σας κι αέρα στα πανιά σας».

Το Μέρος III, «Ιστομανία», ασχολείται με τον Παγκόσμιο Ιστό (World Wide Web), το κομμάτι του Διαδικτύου που οδήγησε όλο αυτό το μέγα Δίκτυο από το σκοτάδι στο λαμπρό φως της μέρας. Θα μάθετε να ταξιδεύετε στον Ιστό, να βρίσκετε διάφορα πράγματα (κάτι που δεν είναι τόσο εύκολο όσο θα 'πρεπε), και να κάνετε ηλεκτρονικά ψώνια. Εδώ έχουμε επίσης τα κεφάλαια για να κατεβάσετε μουσική και βίντεο και για τη διαχείριση των συναλλαγών σας μέσα από το Διαδίκτυο.

Στο Μέρος IV, «Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συνομιλία, και άλλοι τρόποι να σκοτώνετε την ώρα σας στο Διαδίκτυο», παρουσιάζουμε τις σημαντικές υπηρεσίες επικοινωνίας στο Δίκτυο: αποστολή και λήψη ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων, και συνομιλία. Θα μάθετε να αλληλογραφείτε ηλεκτρονικά με ανθρώπους που βρίσκονται στο διπλανό γραφείο (ή σε άλλες ηπείρους), να χρησιμοποιείτε διαδικτυακά προγράμματα ηχητικής και οπτικής τηλεδιάσκεψης, άμεσα μηνύματα (instant messages) για να ψιλοκουβεντιάσετε με τα δικτυακά σας φιλαράκια, πώς να χρησιμοποιείτε το Twitter, και ηλεκτρονικούς ταχυδρομικούς καταλόγους για να έρχεστε σε επαφή με άτομα που έχουν ίδια ενδιαφέροντα με τα δικά σας. Εδώ θα βρείτε επίσης ενημέρωση για την αποφυγή και την παρεμπόδιση δικτυακών απειλών όπως οι ιοί και η ανεπιθύμητη αλληλογραφία (spam). Μετά θα συζητήσουμε για φανταστικούς κόσμους — κόσμους και προσομοιώσεις όπου πολλοί άνθρωποι (μερικές φορές, *πέρα πολλοί άνθρωποι*) έχουν κοινές εμπειρίες.

Στο Μέρος V, «Τοποθετήστε δικά σας πράγματα στο Διαδίκτυο», αναφερόμαστε στο πώς μπορείτε να δημοσιεύσετε στο Διαδίκτυο κάθε λογής υλικό. Σήμερα είναι ευκολότερο παρά ποτέ να τοποθετήσετε τα κείμενά σας, τις φωτογραφίες σας, και τα βίντεό σας στο Διαδίκτυο επειδή έχει αυξηθεί τρομερά το εύρος των δωρεάν υπηρεσιών που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στον Ιστό, όπως είναι π.χ. τα ιστολόγια (blogs), που δίνουν σε όλους τη δυνατότητα να κάνουν ηλεκτρονική δημοσιογραφία. Αν θέλετε να έχετε τον απόλυτο έλεγχο του ιστότοπού σας, σας δίνουμε τις πρώτες πληροφορίες για το πώς θα δημιουργήσετε έναν ιστότοπο με το δικό σας όνομα περιοχής.

Το Μέρος VI, «Οι δέκα εντολές», είναι μια συλλογή από έτοιμους καταλόγους και χρήσιμα στοιχεία (που σημαίνει, όπως θα μπορούσε να υποθέσει κάποιος κακεντρεχής, ότι τα υπόλοιπα κεφάλαια είναι γεμάτα με άχρηστα στοιχεία).

Το γλωσσάρι το βάλουμε στο τέλος του βιβλίου, για να το βρίσκετε εύκολα.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.dummies.com/cheatsheet/internet θα βρείτε συγκεντρωμένες πληροφορίες για το πώς να χρησιμοποιείτε τους πιο σημαντικούς φυλλομετρητές του Ιστού και προγράμματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εικονίδια που χρησιμοποιούμε στο βιβλίο

Αυτό το εικονίδιο σας ειδοποιεί ότι έρχονται τεχνικές πληροφορίες για «φυτού-κλες» που ίσως θελήσετε να τις αγνοήσετε (ή να τις διαβάσετε, χωρίς καμία παρεξήγηση· όλοι θα σεβαστούμε την ιδιαιτερότητά σας).

Μ' αυτό το εικονίδιο επισημαίνουμε κάποιες συντομεύσεις ή έξυπνα κολπάκια.

Καλυφθείτε! Εμείς πάθαμε και μάθαμε! Μην πάθετε κι εσείς!

Δείχνει κάτι που πρέπει να αρχειοθετήσετε στις μνήμες του μυαλού σας.

Και τώρα τι;

Αυτά είναι όλα όσα χρειάζεται να ξέρετε για να ξεκινήσετε. Όποτε πέσετε σε κάποιον ύφαλο στο Διαδίκτυο, ψάξτε για το σχετικό πρόβλημα στον πίνακα περιεχομένων ή στο ευρετήριο του βιβλίου. Είτε θα λύσετε το πρόβλημά σας στο πι και φι, είτε θα μάθετε ότι πρέπει να ζητήσετε τη βοήθεια κάποιου ειδικού.

Επειδή το Διαδίκτυο υπάρχει και εξελίσσεται εδώ και περισσότερα από 30 χρόνια, κυρίως κάτω από την επιρροή ανθρώπων που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «αρχισπασίκλαροι», δε σχεδιάστηκε έτσι ώστε να είναι εύχρηστο για τους κανονικούς ανθρώπους. Μην αισθάνεστε άσχημα λοιπόν επειδή είστε υποχρεωμένοι να αναζητήσετε και να διαβάσετε διάφορα πράγματα για να μπορέσετε να το χρησιμοποιήσετε με άνεση. Στο κάτω-κάτω, οι περισσότεροι χρήστες υπολογιστών δε χρειάστηκε να αντιμετωπίσουν μέχρι τώρα τίποτε τόσο πολύπλοκο όσο το Διαδίκτυο.

Γράψτε μας (με την καλή έννοια)

Μας αρέσει πολύ να διαβάζουμε γράμματα από τους αναγνώστες μας. Αν θέλετε να επικοινωνήσετε μαζί μας, γράψτε μας στη διεύθυνση:

Dummies Press
10475 Crosspoint Blvd.
Indianapolis, IN 46256

Ακόμη καλύτερα, γράψτε μας διαδικτυακά στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού μας ταχυδρομείου internet12@gurus.org (το φιλικό ρομπότ μας θα σας απαντήσει αμέσως· οι συγγραφείς διαβάζουν όλη την αλληλογραφία και απαντούν όσο αντέχουν) ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του βιβλίου, στον ιστότοπο net.gurus.org. Αυτές οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις σας φέρνουν σε επαφή με τους συγγραφείς αυτού του βιβλίου. Για να επικοινωνήσετε με συγγραφείς άλλων βιβλίων *Για Πρωτάρηδες*, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του εκδότη στη διεύθυνση www.dummies.com ή στείλτε την επιστολή σας στη διεύθυνση που αναφέραμε παραπάνω.

Αν έχετε σχόλια ή παρατηρήσεις για την ελληνική έκδοση του βιβλίου, μπορείτε να μας γράψετε στη διεύθυνση:

Εκδόσεις Κλειδάριθμος
Στουρνάρη 27B
Αθήνα, 106 82

Μπορείτε επίσης να στείλετε e-mail στις εκδόσεις Κλειδάριθμος, στη διεύθυνση:

info@klidarithmos.gr

Κεφάλαιο 2

Είναι ασφαλές το Διαδίκτυο; Ιοί, κατάσκοποι, σκουπίδια, και άλλα σιχαμένα πράγματα

Σε αυτό το κεφάλαιο

- Μια ματιά στους κινδύνους που ενεδρεύουν στο Διαδίκτυο
- Πώς θα προστατεύετε τη διαδικτυακή ιδιωτικότητά σας
- Πώς μπορούν να μολύνουν οι ιοί τον υπολογιστή σας
- Πώς θα εμποδίσετε τους κατασκευαστές προγραμμάτων κατασκοπείας να εγκαθίστούν ανεπιθύμητο λογισμικό στο PC σας
- Πώς θα ελέγχετε τα σκουπίδια που έρχονται μαζί με την ηλεκτρονική αλληλογραφία σας
- Πώς θα διατηρείτε την προσωπική και την οικογενειακή ασφάλειά σας στο Διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο το αγαπάμε. Αποτελεί τμήμα της ζωής μας — και του βιοπορισμού μας — εδώ και χρόνια. Θα θέλαμε πάρα πολύ να μπορούσαμε να σας πούμε ότι όλα αυτά που έχετε διαβάσει για τους κινδύνους από τη σύνδεση ενός υπολογιστή στο Διαδίκτυο είναι φούμαρα. Δυστυχώς, δεν μπορούμε. Η επιτυχία του Διαδικτύου έχει προσελκύσει και διάφορους σκοτεινούς τύπους, που σας θεωρούν κοτόπουλο για μάδημα. (Μην το πάρετε προσωπικά. Αυτό μας θεωρούν όλους.) Σήμερα υπάρχουν χώρες όπου οι διαδικτυακές απάτες αποτελούν σημαντική συνεισφορά στην εθνική οικονομία.

Ακόμη και αν δεν κλέψουν κάποιοι τα χρήματά σας, μπορούν να συγκεντρώσουν πληροφορίες για τις διαδικτυακές δραστηριότητές σας — με αποτέλεσμα την πραγματική απώλεια της ιδιωτικότητάς σας. Επιπλέον, υπάρχουν άνθρωποι που προσπαθούν να πάρουν τον έλεγχο του υπολογιστή σας για να τον χρησιμοποιήσουν για τους αχρείους σκοπούς τους. Κάθε φορά που συνδέεται ένας νέος υπολογιστής στο Διαδίκτυο, το θέμα δεν είναι αν θα δεχτεί κυβερνοεπίθεση, αλλά το πότε θα τη δεχτεί — και η απάντηση δεν είναι σε μήνες ή ημέρες αλλά σε ώρες ή λεπτά.

Αν το Διαδίκτυο συνδυαστεί με τα κινητά τηλέφωνα και τα συστήματα παγκόσμιου εντοπισμού (Global Positioning System, GPS), τα θέματα ιδιωτικότητας προκαλούν περισσότερο τρόμο. Οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας γνωρίζουν

πού βρίσκεστε όποτε έχετε το τηλέφωνό σας μαζί σας. Και μπορεί μεν τα τηλέφωνα, ή άλλες συσκευές με GPS που συνδέονται στο Διαδίκτυο, να σας βοηθούν να προσανατολιστείτε, όμως ταυτόχρονα δίνουν αναφορά για τις μετακινήσεις σας.

Ησυχάστε — το Διαδίκτυο δεν είναι απαραίτητως επικίνδυνο. Η χρήση του Διαδικτύου είναι σαν μια βόλτα σε μεγαλούπολη. Φυσικά, πρέπει να προσέχετε· χρησιμοποιώντας κάποια μέτρα προστασίας, και αποφεύγοντας τα επικίνδυνα σημεία, μπορείτε να αξιοποιήσετε με ασφάλεια όλα τα θαυμαστά που έχει να προσφέρει το Δίκτυο.

Σε αυτό το κεφάλαιο περιγράφουμε τους τύπους των θεμάτων ασφαλείας που θα συναντήσετε στο Διαδίκτυο:

- ✓ **Τα θέματα ιδιωτικότητας** έχουν σχέση με το πόσα πράγματα μπορούν να μάθουν οι άλλοι για εσάς μέσω του Διαδικτύου.
- ✓ **Τα θέματα ασφαλείας** έχουν να κάνουν με τον έλεγχο των προγραμμάτων που εκτελούνται στον υπολογιστή σας.
- ✓ Τέλος, **τα θέματα παρενόχλησης** περιλαμβάνουν την απαλλαγή του ηλεκτρονικού γραμματοκιβωτίου σας από την ανεπιθύμητη αλληλογραφία ή σπαμ (spam) και του φυλλομετρητή σας από τα αναδυόμενα παράθυρα (pop up window) με τις διαφημίσεις.

Σε όλο το υπόλοιπο βιβλίο έχουμε συμπεριλάβει οδηγίες για την ασφάλειά σας με τη χρήση ενός τείχους προστασίας (firewall), ενός προγράμματος αντιμετώπισης ιών (antivirus), ενός ανιχνευτή κατασκοπευτικών προγραμμάτων (spyware scanner), και λίγης κοινής λογικής. Στο Κεφάλαιο 3 αναφερόμαστε στους κανόνες που πρέπει να ακολουθείτε για να επιτρέψετε στα παιδιά σας να μπουν στο Διαδίκτυο· μάλιστα, οι περισσότερες από αυτές τις υποδείξεις είναι χρήσιμες και για τους ενήλικους.

Ιδιωτικότητα: ποιος είναι ποιος και τι ξέρει για εσάς

Οι πρόοδοι της τεχνολογίας διαβρώνουν την ασφάλεια όλων των ιδιωτικών στοιχείων της προσωπικότητάς μας που θεωρούμε αυτονόητα. Καινοτομίες που χρησιμοποιούμε καθημερινά — πιστωτικές κάρτες, κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρονικά κλειδιά, πομποδέκτες διόδων — επιτρέπουν την ανίχνευση των αγορών και των κινήσεών μας. Το Διαδίκτυο επεκτείνει αυτή την τάση. Πολλά από όσα κάνετε όταν είστε συνδεδεμένοι μπορούν να παρακολουθούνται και να καταγράφονται — άλλοτε με αθώο σκοπό και άλλοτε όχι.

Όλα αυτά επιβαρύνονται από τον όγκο των δημόσια διαθέσιμων πληροφοριών, στις οποίες έχει πλέον εύκολη πρόσβαση ένα πολύ μεγαλύτερο κοινό μέσω του Διαδικτύου. Όταν οι κυβερνητικοί υπάλληλοι τηρούσαν τα αρχεία τους

στο χαρτί και οι άνθρωποι έπρεπε να πηγαίνουν από γραφείο σε γραφείο και να σκάβουν σε ντουλάπες και φακέλους για να βρουν τις συγκεκριμένες πληροφορίες που χρειαζόντουσαν, ήταν πιο δύσκολη και η κακή χρήση των πληροφοριών. Τώρα υπάρχει η δυνατότητα για οποιονδήποτε οπουδήποτε να αποκτήσει πρόσβαση σε πληροφορίες για άγνωστους του ανθρώπους και να συγκεντρώσει πληροφορίες από διάφορες πηγές, ακόμη και από ηλεκτρονικούς καταλόγους. Η γεωγραφία και ο χρόνος δεν αποτελούν πλέον σημαντικά εμπόδια.

Πολλοί άνθρωποι ανησυχούν μήπως κάποιοι πονηροί στο Διαδίκτυο τούς αρπάξουν κρυφά την προσωπική τους διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή παρακολουθήσουν ποιες ιστοσελίδες επισκέπτονται. Στην πραγματικότητα, αυτό είναι μάλλον απίθανο. Το πιο σοβαρό πρόβλημα είναι κάποιοι διαφημιστές, οι οποίοι δημιουργούν προφίλ των τοποθεσιών που επισκέπτεστε και των πραγμάτων που αγοράζετε. Οι περισσότερες διαφημίσεις στον Ιστό προέρχονται από μια χούφτα εταιρείες όπως οι doubleclick.com (Google), advertising.com (AOL), και razorfish.com (Microsoft) που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις διαφημίσεις τους για να διαπιστώσουν ότι το ίδιο πρόσωπο (δηλαδή εσείς) επισκέπτεται πολλές διαφορετικές τοποθεσίες Ιστού. Με αυτές τις πληροφορίες, οι συγκεκριμένες εταιρείες μπορούν να δημιουργήσουν ένα προφίλ. Λένε ότι δεν το κάνουν, αλλά δε λένε ότι δε θα το κάνουν μελλοντικά.

Στις επόμενες ενότητες θα περιγράψουμε πολλές τεχνικές που χρησιμοποιούν κάποιοι για να συγκεντρώσουν πληροφορίες για το πώς χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο ή για να σας ξεγελάσουν να τους δώσετε μόνοι σας τέτοιες πληροφορίες.

Με ποιον έχω την τιμή να ομιλώ;

Το Διαδίκτυο μπορεί να μοιάζει εντελώς ανώνυμο, αλλά δεν είναι. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν συχνά στο Διαδίκτυο ονόματα που θύμιζαν την πραγματική ταυτότητά τους — το κανονικό τους όνομα, τα αρχικά τους, ή κάποιος συνδυασμός τους μαζί με την επωνυμία του πανεπιστημίου ή της εταιρείας τους συνήθως μπορούσαν να οδηγήσουν και στους πραγματικούς ανθρώπους. Σήμερα, η δημιουργία μιας νέας διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται σε λίγα λεπτά και επομένως είναι απολύτως προαιρετικό αν θα αποκαλύψετε την ταυτότητά σας.

Μπορείτε μάλιστα, ανάλογα με το ποιος είστε και τι θέλετε να κάνετε στο Διαδίκτυο, να έχετε διαφορετικά ονόματα και διαφορετικούς λογαριασμούς. Κάποιες εύλογες αιτίες που μπορεί να χρειαστείτε κάτι τέτοιο είναι:

- ✓ Όταν έχετε κάποια επαγγελματική ιδιότητα — είστε, για παράδειγμα, γιατρός — αλλά θέλετε να συμμετάσχετε σε μια λίστα αλληλογραφίας ή μια ομάδα ειδήσεων χωρίς να σας ενοχλούν για την επαγγελματική σας γνώμη.

- ✓ Αν αναζητάτε βοήθεια για κάποιο ιδιωτικό θέμα που σας απασχολεί και δεν θέλετε να γίνει γνωστό το πρόβλημα αυτό σε γνωστούς σας, οι οποίοι είναι ενδεχόμενο να ανακαλύψουν το συσχετισμό με το όνομά σας.
- ✓ Όταν χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο τόσο για τις δουλειές σας όσο και για τις κοινωνικές επαφές σας. Είναι ενδεχόμενο να θέλετε να διατηρήσετε αυτές τις δύο δραστηριότητες ξεχωριστές.

Οι περισσότερες δραστηριότητες στο Διαδίκτυο είναι ανιχνεύσιμες. Αν αρχίσετε να κακομεταχειρίζεστε την ανώνυμη φύση του Διαδικτύου, θα διαπιστώσετε ότι, τελικά, δεν ήσασταν και τόσο ανώνυμος.

Πρώτα η ασφάλεια

Η ανώνυμη και απρόσωπη φύση του Διαδικτύου έχει βέβαια και τα μειονεκτήματά της. Για να προστατευτείτε, εσείς και η οικογένειά σας, ακολουθήστε τα επόμενα απλά προληπτικά μέτρα:

- ✓ Όταν δημοσιεύετε πληροφορίες σε μια δημόσια τοποθεσία του Ιστού (εκτός από τη δική σας) ή σε οποιονδήποτε τόπο διεξαγωγής συζητήσεων, μη χρησιμοποιείτε το κανονικό σας όνομα. Αυτή η συμβουλή δεν ισχύει για το εργασιακό σας περιβάλλον, για παράδειγμα όταν δημοσιεύετε πληροφορίες στην τοποθεσία Ιστού της εταιρείας σας.
- ✓ Μη δίνετε ποτέ το όνομα, τη διεύθυνση, ή τον αριθμό του τηλεφώνου σας σε ανθρώπους που δε γνωρίζετε.
- ✓ Μην πιστεύετε κανέναν που θα σας πει ότι είναι από την «Τεχνική Υπηρεσία» του παρόχου σας, από τη «Διεύθυνση Δίωξης Διαδικτυακής Απάτης» της τράπεζάς σας, ή από τα «Κεντρικά» της πιστωτικής σας κάρτας και θα σας ζητήσει να του δώσετε τον κωδικό πρόσβασης ή το συνθηματικό σας. Καμία νόμιμη υπηρεσία δε θα σας ρωτήσει ποτέ τον κωδικό πρόσβασής σας.
- ✓ Να είστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί στην αποκάλυψη πληροφοριών για παιδιά. Μη συμπληρώνετε ποτέ σε αίθουσες συζητήσεων τα προφίλ που ζητάνε το όνομα του παιδιού, τη διεύθυνσή του, το σχολείο του ή το τηλέφωνό του επειδή η μοναδική χρήση αυτών των στοιχείων είναι να σας βομβαρδίζουν με «στοχευμένη διαφήμιση» (γνωστή επίσης και ως ταχυδρομικό σκουπιδαριό).

Αν και είναι σπάνιες, υπάρχουν περιπτώσεις όπου έχουν συμβεί φοβερά πράγματα σε ανθρώπους οι οποίοι αποφάσισαν να μεταφέρουν τις διαδικτυακές γνωριμίες τους στην πραγματική τους ζωή. Έχουν συμβεί επίσης και θαυμάσια πράγματα. Εμείς γνωρίσαμε μερικούς από τους καλύτερους φίλους μας μέσω του Διαδικτύου και υπάρχουν άνθρωποι που γνωρίστηκαν έτσι και αργότερα παντρεύτηκαν. Απλώς θέλουμε να σας παρακαλέσουμε να χρησιμοποιήσετε την κοινή λογική όταν θα προετοιμάζετε μια συνάντηση με κάποιον διαδικτυα-

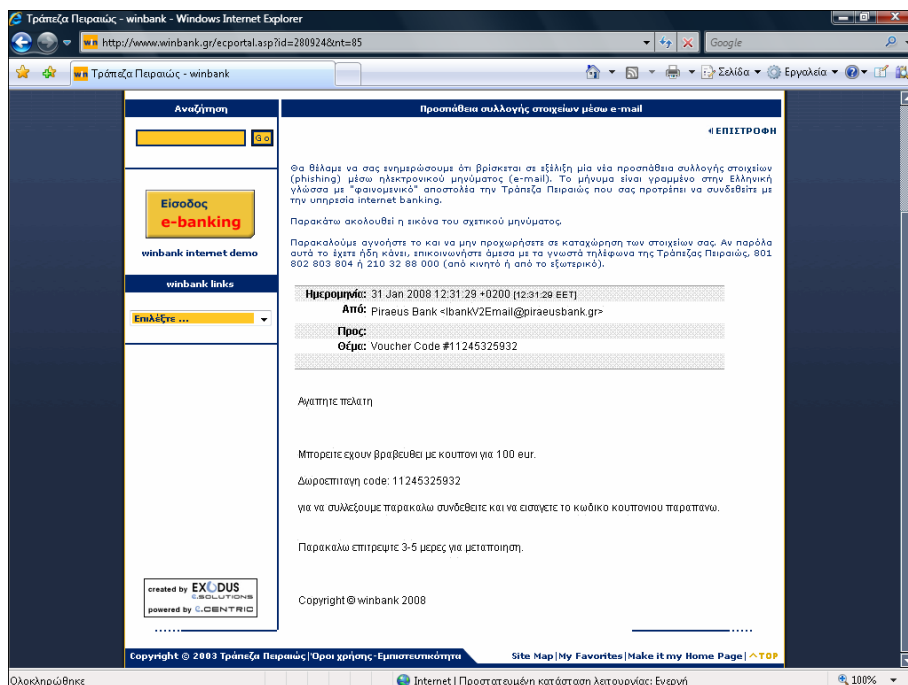
κό φίλο. Ένας άνθρωπος με τον οποίο ανταλλάσσετε ηλεκτρονικές επιστολές ή στιγμιαία μηνύματα παραμένει σε μεγάλο βαθμό ένας άγνωστος και, εφόσον αποφασίσετε να τον συναντήσετε, θα πρέπει να ακολουθήσετε τις ίδιες προφυλάξεις που θα παίρνατε στο πρώτο ραντεβού με κάποιον άγνωστο: Συναντηθείτε σε δημόσιο χώρο, ίσως έχοντας μαζί και κάποιον φίλο ή φίλη σας, και βεβαιωθείτε ότι η οικογένειά σας γνωρίζει πού βρίσκεστε και πότε σκοπεύετε να επιστρέψετε.

Το Διαδίκτυο είναι σπουδαίο μέρος και ένα από τα μεγάλα θέληγträ του είναι η δυνατότητα να κάνετε καινούργιους φίλους. Απλώς θέλουμε να εξασφαλίσουμε ότι θα είσαστε εξίσου προσεχτικοί όσο είσαστε και αλλού στη ζωή σας.

Το «ψάρεμα» πληροφοριών

Το *phishing* («ψάρεμα» ή, συνηθέστερα, *ψάρεμα*) είναι σήμερα το διαδικτυακό έγκλημα που εξαπλώνεται ταχύτερα από όλα — και ο στόχος είστε εσείς. Τα καλά νέα είναι πως η προστασία, η δική σας και της οικογένειάς σας, είναι εύκολη εφόσον μάθετε να αναγνωρίζετε το αγκίστρι.

Μάθετε να αναγνωρίζετε πώς εκδηλώνεται το ψάρεμα. Αφού αρχίσετε να χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο και να παίρνετε ηλεκτρονικές επιστολές (όπως περιγράφουμε στο Κεφάλαιο 13), είναι πάρα πολύ πιθανό ότι θα λάβετε κάποια μέρα ένα μήνυμα σαν το επόμενο:

Το μήνυμα μοιάζει αυθεντικό και είναι πολύ δελεαστικό. Η τράπεζα με την οποία συνεργάζεστε (στην εικόνα βλέπετε ένα παράδειγμα μηνύματος «πσαρέματος» που αναφέρεται στην Τράπεζα Πειραιώς — το ίδιο κατά καιρούς έχει συμβεί και σε πολλές άλλες τράπεζες της Ελλάδας και του εξωτερικού) σας ενημερώνει ότι έχετε κερδίσει ένα κουπόνι αξίας 100 €. Τα χρήματα αυτά θα πιστωθούν στο λογαριασμό ή την πιστωτική κάρτα σας. «Ενδιαφέρον, χαρίζουν λεφτά», σκέφτεστε — «δε θα έπρεπε να ασχοληθώ αμέσως με αυτό»; Ξανασκεφτείτε το. Είστε το *πσάρι* (εντάξει, το ψάρι) και το συγκεκριμένο μήνυμα είναι ένα δόλωμα. Στο πρωτότυπο μήνυμα υπήρχε και το αγκίστρι, ένα υπογραμμισμένο κείμενο με έντονα γράμματα στη μέση του κειμένου, το οποίο βέβαια οι τραπεζικές αρχές αφαίρεσαν. Αν πατούσατε στο σύνδεσμο εκείνο, θα μεταφερόσαστε σε μια σελίδα με επίσημη φρασεολογία που θα έμοιαζε με τη σελίδα ηλεκτρονικών συναλλαγών (e-banking ή web banking) της τράπεζας. Αφού καταχωρίζατε το όνομα χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης που χρησιμοποιείτε, θα εμφανιζόταν η επόμενη σελίδα που θα μοιάζει επίσημη και θα σας ζητούσε τον αριθμό της πιστωτικής σας κάρτας, το PIN σας, τη διεύθυνση χρέωσης, διάφορες λεπτομέρειες για το λογαριασμό που χρεώνεται στην τράπεζά σας (όλα αυτά με χρήσιμες υποβοηθητικές εικόνες για να βρείτε τους σωστούς αριθμούς), το ΑΦΜ σας, την ημερομηνία γέννησης, το πατρικό επώνυμο της μητέρας σας, και διάφορες άλλες πληροφορίες. Τέτοιες σελίδες είναι μάλιστα τόσο έξυπνα κατασκευασμένες, ώστε να απορρίπτουν τους άκυρους αριθμούς πιστωτικών καρτών. Μόλις συμπληρώσετε όλες τις πληροφορίες και πατήσετε στο κουμπί **Συνέχεια** ή **Υποβολή**, θα εμφανιστεί μια γνήσια σελίδα από την τράπεζα που θα σας ενημερώνει ότι αποσυνδεθήκατε. Μετά... ποιος ξέρει; Μόλις δώσατε την απόλυτη έγκρισή σας σε οτιδήποτε, από μια μικροαγορά που θα εξοφληθεί από τη δική σας πιστωτική κάρτα μέχρι την ολοκληρωτική υπεξαίρεση της ταυτότητάς σας — ένα μπέρδεμα που μπορεί να χρειαστεί μήνες και χρόνια μέχρι να το συμμαζέψετε.

Αυτό το μήνυμα δεν προέρχεται από την τράπεζά σας. Εκατομμύρια τέτοια μηνύματα διακινούνται καθημερινά στο Διαδίκτυο.

Υπάρχουν κάποιες ενδείξεις που μπορεί να σας προειδοποιήσουν. Πρώτα απ' όλα, οι λέξεις του κειμένου δεν έχουν τονιστεί. Έπειτα η σύνταξη του κειμένου είναι ελλιπής και μάλλον αφύσικη και κακή για τα δεδομένα της ελληνικής γλώσσας. Μάλιστα, αυτό αποτελεί και ένα ακόμα «καμπανάκι»: Είναι πιθανό το συγκεκριμένο μήνυμα να έχει προέλθει από απατεώνες από χώρα του εξωτερικού, οι οποίοι αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν ένα χτύπημα σε πολλές χώρες ταυτόχρονα! Το αντίστοιχο αγγλικό μήνυμα πιθανώς να περιείχε εσφαλμένες λέξεις του τύπου *recieved* (το σωστό είναι *received*) και *informations* (η λέξη *information* δεν έχει πληθυντικό), που φυσικά δείχνουν ότι ο συντάκτης του κειμένου είναι κάποιος που δε γνωρίζει πολύ καλά Αγγλικά. Επίσης, αν κάνετε τον κόπο να αποθηκεύσετε αυτό το μήνυμα σε ένα αρχείο κειμένου και να το τυπώσετε, θα διαπιστώσετε ότι ο υποκείμενος σύνδεσμος στη μέση του κειμένου θα μοιάζει κάπως με το εξής:

```
<http://192.168.45.67/cgi_bin>http://www.piraeusbank.gr/  
cgi_bin/secure/Fraud Alert ID CODE: 00937614
```

Το κείμενο ανάμεσα στις γωνίες (< και >) δείχνει πού πραγματικά οδηγεί ο σύνδεσμος — σε έναν ιστότοπο με αριθμητική διεύθυνση. (Όταν προσπαθήσαμε να πατήσουμε σε αυτόν το σύνδεσμο δύο μέρες μετά την παραλαβή του μηνύματος, ο ιστότοπος ήταν ήδη κλειστός. Οι τύποι στην ασφάλεια της τράπεζάς σας ξέρουν και εκείνοι από μπάλα!)

Μην τσιμπάτε

Οι ψαράδες του Διαδικτύου έχουν γίνει πολύ πιο δεξιότεχνες απ' ό,τι στα πρώτα ψαρέματα πριν μια δεκαετία, και τώρα έχουν συχνά ανθρώπους που ξέρουν να γράφουν σωστά ή χρησιμοποιούν αυτόματο ορθογραφικό έλεγχο· γι' αυτό δεν μπορείτε να βασίσετε όλη την άμυνά σας στα πιθανά ορθογραφικά και γραμματικά λάθη — αν και θα προδίδουν τους κακόβουλους δημιουργούς τους κάθε φορά που θα τα εντοπίζετε. Γι' αυτό, ακολουθήστε μερικές ακόμη συμβουλές:

- ✓ Θεωρήστε κάθε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που σας οδηγεί σε μια σελίδα που ζητάει κωδικούς πρόσβασης, αριθμούς πιστωτικών καρτών, ή άλλες προσωπικές πληροφορίες ως εχθρική εκστρατεία ψαρέματος.
- ✓ Αν το μήνυμα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ισχυρίζεται ότι προέρχεται από κάποια εταιρεία που δεν έχετε ξανακούσει στη ζωή σας, αγνοήστε το.
- ✓ Αν το μήνυμα προέρχεται από εταιρεία με την οποία συνεργάζεστε, πηγαίνετε στον ιστότοπο της εταιρείας πληκτρολογώντας τη διεύθυνση (URL) της εταιρείας στο φυλλομετρητή σας (Κεφάλαιο 7) και όχι πατώντας στο σύνδεσμο του ηλεκτρονικού μηνύματος. Στον ιστότοπο της εταιρείας αναζητήστε κάποια επιλογή του τύπου **Ο λογαριασμός μου**. Συνδεθείτε από εκεί και, αν υπάρχει πρόβλημα, θα πρέπει να εμφανιστεί κάποιο μήνυμα. Αν δεν υπάρχει δυνατότητα για τέτοια σύνδεση και το θέμα εξακολουθεί να σας απασχολεί, προωθήστε ένα αντίγραφο του ηλεκτρονικού μηνύματος στο τμήμα εξυπηρέτησης των πελατών.

Ένα τέχνασμα που χρησιμοποιούν οι ψαράδες του Διαδικτύου είναι η *παραπλάνηση ιστοτόπου* (Web site spoofing) — ξεγελούν το φυλλομετρητή σας ώστε να παρουσιάζει τη διεύθυνση Α ενώ στην πραγματικότητα βρισκόσαστε σε άλλον ιστότοπο. Ορισμένοι φυλλομετρητές επιτρέπουν σε έναν ιστότοπο να δείχνει μόνο τη βασική του διεύθυνση, για να μην μοιάζει πολύ επιστημονικός. Οι ψαράδες εκμεταλλεύονται αυτήν ακριβώς τη δυνατότητα. Οι καλοί φυλλομετρητές σας προστατεύουν από την παραπλάνηση ιστοτόπου — δείχνουν πάντα την πραγματική διεύθυνση Ιστού της σελίδας όπου βρισκόσαστε.

Για να συνοψίσουμε, φροντίστε να γνωρίζετε καλά η οικογένειά σας τον επόμενο κανόνα: Ποτέ, ποτέ, **ποτέ** δεν καταχωρίζουμε κωδικούς πρόσβασης, αριθμούς πιστωτικών καρτών, και οποιαδήποτε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα σε μια ιστοσελίδα στην οποία φτάσαμε πατώντας σε σύνδεσμο από κάποιο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Τα ιστοσκαθάρια παρακολουθούν ποιες διαφημίσεις διαβάζετε

Από την εποχή που ο Παγκόσμιος Ιστός έγινε καραμέλα στο στόμα των πάντων, οι εταιρείες θεωρούν ολοένα και περισσότερο ότι η παρουσία τους στο Διαδίκτυο είναι ένας ζωτικός τρόπος να διαφημίζουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους και να υλοποιούν τις επιχειρήσεις τους. Επενδύουν εκατομμύρια ευρώ στους ιστοτόπους τους και στα διαφημιστικά ηλεκτρονικά μηνύματα (τα νόμιμα, που έχετε ζητήσει εσείς) — και φυσικά, θέλουν πάρα πολύ να γνωρίζουν πώς τους χρησιμοποιούν οι επισκέπτες τους. Δεν είναι λοιπόν καθόλου περίεργο ότι, όταν επισκέπτεστε έναν ιστότοπο, οι εταιρείες μπορούν να παρακολουθούν τις ενέργειές σας καθώς μετακινείστε από σύνδεσμο σε σύνδεσμο μέσα στις ιστοσελίδες του. Αυτό που θέλουν όμως *πραγματικά* να γνωρίζουν είναι τι κάνατε πριν μπείτε στις ιστοσελίδες τους — κι ακόμη περισσότερο θέλουν να γνωρίζουν αν διαβάσατε το μήνυμά τους. Για να συγκεντρώσουν αυτές τις πληροφορίες, βάζουν μικροσκοπικές εικόνες σε ηλεκτρονικά μηνύματα — που εκείνες τις αποκαλούν *ιστοφάρους* (Web beacons) και όλοι οι άλλοι τις λένε *ιστοσκαθάρια* (Web bugs) — οι οποίες αναφέρουν τις κινήσεις σας στον αποστολέα.

Τα περισσότερα προγράμματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας επιτρέπουν να αποκλείετε τις εικόνες από τα μηνύματα άγνωστων ή αναξιόπιστων αποστολέων, ώστε και τα ιστοσκαθάρια να σταματάτε και να διαβάζετε πιο γρήγορα την αλληλογραφία σας.

Τα μπισκότα δεν είναι και τόσο βλαβερά

Όταν, καθώς κάνετε βόλτες και φυλλομετράτε τον Ιστό (όπως περιγράφουμε στο Κεφάλαιο 6), αποφασίσετε να κάνετε πράγματα που απαιτούν *σύνδεση* (log in) ή να βάλετε ψώνια σε ένα εικονικό ηλεκτρονικό καρότσι, ή να εκτελέσετε οποιαδήποτε διαδικασία η οποία προϋποθέτει ότι ο ιστότοπος θα θυμάται κάποια στοιχεία σας καθώς θα προχωράτε από σελίδα σε σελίδα, ο *διακομιστής του Ιστού* (Web server) θα πρέπει καταρχάς να γνωρίζει ποιος είστε. Το πιο συνηθισμένο τέχνασμα που χρησιμοποιούν οι ιστότοποι για να παρακολουθούν τις κινήσεις σας είναι η αποστολή μπισκότων. Το *μπισκότο* (cookie) είναι ένα μικροσκοπικό αρχείο, το οποίο αποθηκεύεται στον υπολογιστή σας. Περιέχει τη διεύθυνση του ιστοτόπου και κωδικούς, τους οποίους διαβιβάζει ο φυλλομετρητής σας στον ιστότοπο κάθε φορά που επισκέπτεστε εκεί κάποια σελίδα.

Κανονικά, τα μπισκότα δεν περιέχουν προσωπικές ή επικίνδυνες πληροφορίες· συνήθως, είναι άκακα και — είτε το πιστεύετε είτε όχι — χρήσιμα.

Αν σκοπεύετε να ψωνίσετε από τον Ιστό (περιγράφουμε το πώς στο Κεφάλαιο 10) ή να χρησιμοποιήσετε άλλες υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του Ιστού, όλα γίνονται με τα μπισκότα. Για παράδειγμα, όταν χρησιμοποιείτε τον ιστότοπο κρατήσεων μιας αεροπορικής εταιρείας, ο ιστότοπος χρησιμοποιεί μπισκότα για να ξεχωρίζει την κράτηση που κάνετε εσείς από τις κρατήσεις τις οποίες κάνουν άλλοι χρήστες την ίδια στιγμή. Από την άλλη μεριά, όμως, ως υποθέσουμε ότι χρησιμοποιείτε την πιστωτική σας κάρτα για να κάνετε μια αγορά από έναν ιστότοπο και ο ιστότοπος χρησιμοποιεί ένα μπισκότο για να θυμάται το λογαριασμό σας μαζί με την πιστωτική σας κάρτα. Ας υποθέσουμε ακόμη ότι δώσατε αυτές τις πληροφορίες από τον υπολογιστή στην εργασία σας και ο επόμενος επισκέπτης του ιστοτόπου χρησιμοποιεί τον ίδιο υπολογιστή. Το άτομο αυτό θα μπορούσε, ενδεχομένως, να κάνει αγορές με την πιστωτική σας κάρτα. Ωπ!

Οι χρήστες του Διαδικτύου τρέφουν ανάμικτα αισθήματα για τα μπισκότα. Μερικοί από εμάς δεν σκοτίζονται για την παρουσία τους, ενώ άλλοι από εμάς τα θεωρούν μια εξωφρενική προσβολή της ιδιωτικής μας σφαίρας. Η απόφαση είναι δική σας. Πάντως, και σε αντίθεση με τα θρυλούμενα, τα αρχεία των μπισκότων δεν μπορούν να πάρουν πληροφορίες από το σκληρό δίσκο σας, δε σας χαλάνε την περμανάντ, και δεν μπλέκονται με οποιονδήποτε άλλον τρόπο στη ζωή σας. Απλώς συγκεντρώνουν τις πληροφορίες τις οποίες ο φυλλομετρητής τους υποδεικνύει να συγκεντρώσουν. Ο φυλλομετρητής σας σας επιτρέπει να ελέγχετε αν και πότε θα αποθηκεύονται μπισκότα στον υπολογιστή σας· για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε το Κεφάλαιο 7.

Το ισοδύναμο των ιστοσκαθαριών στους φυλλομετρητές είναι τα *μπισκότα παρακολούθησης* (tracking cookies). Αν σε πολλές ιστοσελίδες εμφανίζονται διαφημίσεις από το ίδιο διαφημιστικό δίκτυο, το διαφημιστικό δίκτυο μπορεί να χρησιμοποιήσει μπισκότα για να γνωρίζει πότε κοιτάτε κάποια από τις διαφημίσεις του. Συνθέτοντας τις πληροφορίες από πολλούς ιστοτόπους, αυτές οι εταιρείες παρακολούθησης αποκτούν μια σαφή εικόνα για το πού συνδέεστε — και για το τι κοιτάτε εκεί που συνδέεστε. Πολλές εταιρείες φροντίζουν να παρέχουν μόνο στατιστικές πληροφορίες στους πελάτες τους, αλλά η δυνατότητα κατάχρησης υπάρχει πάντα. Ευτυχώς, οι περισσότεροι φυλλομετρητές διαθέτουν μια επιλογή απόρριψης των μπισκότων άλλων κατασκευαστών, ή μπισκότων που προέρχονται από οποιονδήποτε άλλο εκτός από την ίδια την ιστοσελίδα· με αυτόν τον τρόπο τα μπισκότα παρακολούθησης αποκλείονται.

Γνωρίζουμε πού βρίσκεστε

Τα κινητά τηλέφωνα και τα συστήματα GPS περιπλέκουν το ζήτημα της ιδιωτικότητας. Οποιοσδήποτε κατέχει ένα κινητό τηλέφωνο μπορεί να σας φωτογραφήσει ή να σας βιντεοσκοπήσει και να στείλει το υλικό σε φίλους ή να το

δημοσιεύσει στον Ιστό, στα πλαίσια της αθώας διασκέδασης ή της δημοσιογραφίας των πολιτών, αλλά ίσως και με κακόβουλες προθέσεις. (Έχουμε διαβάσει ειδήσεις για άτομα που περιμένουν στην άκρη της σκάλας για να φωτογραφίσουν κάτω από τις φουστίτσες των κοριτσιών. Μπλιαχ.) Τα σύγχρονα κινητά τηλέφωνα έχουν ενσωματωμένο δέκτη GPS, με κύριο σκοπό να γνωστοποιήσει τη θέση που βρίσκεστε αν καλέσετε το 100, αλλά που μπορεί ενδεχομένως να χρησιμοποιηθεί, όποτε το τηλέφωνο είναι ανοιχτό, για την παρακολούθηση της θέσης σας.

Ασφάλεια: πώς μπορεί κάποιος να ελέγξει τον υπολογιστή σας

Μέσω του Διαδικτύου μπορείτε να «κατεβάζετε» (download) και να εγκαθιστάτε λογισμικό αμέσως στον υπολογιστή σας, κάτι που είναι μια θαυμάσια δυνατότητα. Είναι ιδιαίτερα θαυμάσιο όταν χρειάζεστε ένα πρόγραμμα προβολής αρχείων για να δείτε στην οθόνη σας και να τυπώσετε κάποια φόρμα της εφορίας ή όταν θέλετε να εγκαταστήσετε μια δωρεάν αναβάθμιση κάποιου προγράμματος που είχατε αγοράσει πιο παλιά. Πολύ βολικό! Θα σας εξηγήσουμε τα καθέκαστα στο Κεφάλαιο 12.

Το κακό είναι ότι και άλλοι άνθρωποι μπορούν να εγκαταστήσουν προγράμματα στον υπολογιστή σας — χωρίς την άδειά σας. Ε, για μια στιγμή — τίνος είναι ο υπολογιστής; Τέτοια προγράμματα μπορούν να καταφτάσουν με διάφορους τρόπους — κυρίως, όμως, μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή του φυλλομετρητή Ιστού σας.

Γκουγκλιστείτε!

Μία από τις μεγάλες ατραξιόν του Διαδικτύου είναι *όλες οι πληροφορίες που υπάρχουν εκεί* και είναι πλέον τόσο εύκολο να τις προσπελάσετε. Κάποιες από αυτές τις πληροφορίες σας αφορούν προσωπικά. Αν έχετε προσωπικό ιστότοπο ή δικό σας ιστολόγιο (Κεφάλαια 19 και 20), είναι αναμενόμενο ότι όλες οι πληροφορίες που δημοσιεύετε εκεί θα είναι διαθέσιμες για όλους, και συνήθως για πάντα. (Εμείς ανακαλύπτουμε δικά μας πράγματα που έχουν ηλικία πάνω από 25 χρόνια.) Πληροφορίες δημοσιεύονται και από άλλους ανθρώπους — για παράδειγμα, ενημερωτικά δελτία, λίστες συμβάντων, φωτογραφίες από εκδηλώσεις,

και κάθε λογής εικόνες. Τα ηλεκτρονικά σας χνάρια στο Διαδίκτυο μπορεί να είναι μεγαλύτερα από όσο νομίζετε. Αν δεν το έχετε κάνει ακόμη, ψάξτε στον Ιστό για το όνομά σας. Καταχωρίστε το όνομά σας μέσα σε αγγλικά εισαγωγικά στο πλαίσιο αναζήτησης του Google ή του Bing και πατήστε Enter. Αν το ονοματεπώνυμό σας είναι από αυτά που συναντάμε συχνά, μπορεί να χρειαστεί να προσθέσετε το αρχικό του πατρωνύμου σας ή την πόλη της κατοικίας σας ή την επωνυμία του σχολείου σας. Όταν κάποιος *γκουγκλίζεται* πολύ συχνά, λέμε ότι *εγωσερφάρε* (ego surfing).

Οι ιοί έρχονται με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Οι ιοί των υπολογιστών (computer viruses) είναι προγράμματα τα οποία μεταδίδονται από υπολογιστή σε υπολογιστή, παρόμοια με τον τρόπο που μεταδίδονται οι αληθινοί ιοί από άνθρωπο σε άνθρωπο. Οι ιοί των υπολογιστών μπορούν να εξαπλωθούν μέσω οποιουδήποτε μηχανισμού χρησιμοποιούν οι υπολογιστές για μια κουβεντούλα μεταξύ τους, όπως δίκτυα, CD δεδομένων, και DVD. Οι ιοί γυροφέρνουν τους υπολογιστές εδώ και μπόλικά χρόνια. Αρχικά βρισκόντουσαν σε προγράμματα αρχείων, τα οποία κατέβαζαν (αντέγραφαν) οι άνθρωποι χρησιμοποιώντας κάποιο πρόγραμμα μεταφοράς αρχείων ή τους φυλλομετρητές Ιστού τους. Σήμερα οι περισσότεροι ιοί εξαπλώνονται με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μέσω αρχείων που ταξιδεύουν ως συνημμένα των μηνυμάτων — αν και διαθέτουν άλλη μία «δημοφιλή» εναλλακτική επιλογή, τα *άμεσα μηνύματα* (Instant Messaging ή IMing — δείτε το Κεφάλαιο 16).

Υπήρχε κάποια εποχή που οι γνώστες (όπως θεωρούσαμε και τον εαυτό μας) γελούσαν με τους νεοφερμένους στο Διαδίκτυο, που ανησυχούσαν μην αρπάξουν ιό από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τους. Εκείνη την εποχή, τα μηνύματα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ήταν σκέτα αρχεία κειμένου και δεν μπορούσαν να περιέχουν προγράμματα. Ξαφνικά, εμφανίστηκαν τα συνημμένα στα μηνύματα. Έτσι, μπορούσαν επιτέλους οι άνθρωποι να στέλνουν με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και λογισμικό — μαζί με διάφορους ύπουλους ιούς. Δεν είναι αξιοθαύμαστο πράγμα η πρόοδος;

Τι κάνουν οι ιοί

Όταν ένας ιός βρεθεί στον υπολογιστή σας, πρέπει να καταφέρει κάπως να τον εκτελέσετε. Στα κομπιουτερικά, να τον *εκτελέσετε* (ή να τον *τρέξετε*) σημαίνει να τον ζωντανέψετε· ένας ιός είναι άλλωστε ένα πρόγραμμα και τα προγράμματα πρέπει να εκτελεστούν για να ξεκινήσουν το αχρείο έργο τους. Μόλις ξεκινήσει ένας ιός, κάνει δύο πράγματα:

1. Ο ιός κοιτάζει καλά-καλά γύρω του και προσπαθεί να εντοπίσει το βιβλίο διευθύνσεών σας· μόλις το βρει, το χρησιμοποιεί για να στείλει ευγενέστατα αντίτυπα του εαυτού του σε όλους τους φίλους και τους γνωστούς σας, αφού φροντίσει πρώτα να μεταμφιεστεί σε μήνυμα με πειστικό περιεχόμενο («Γεια χαρά! Ωραία τα περάσαμε τις προάλλες. Κοίτα το διασκεδαστικό συνημμένο»!) Εδώ αξίζει να σημειώσουμε ότι προς το παρόν οι ιοί δεν προτιμούν τη γλώσσα μας για τα μηνύματά τους, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δε θα το κάνουν και μελλοντικά — γι' αυτό να είστε προσεκτικοί και σε ανάλογα μηνύματα στα Ελληνικά.
2. Στη συνέχεια, ο ιός εκτελεί την καταστροφική αποστολή του και υλοποιεί το σκοπό για τον οποίο κάθισε κάποιος και μπήκε στη φασαρία και πήρε όλα τα ρίσκα για να τον δημιουργήσει. (Πάντως, κάποιοι από αυτούς τους κάποιους τελικά καταλήγουν στη φυλακή.)

Το ταξίδι σας αρχίζει! Αυτό το βιβλίο είναι το εισιτήριό σας για τον αχανή, θαυμαστό κόσμο του Internet

Σήμερα το Internet, όπως και η τηλεόραση, έχει πλέον μπει στην καθημερινότητα όλων μας – για την ακρίβεια, σας δίνει ακόμα και τη δυνατότητα να παρακολουθήσετε τηλεόραση. Με αυτό το βιβλίο θα μάθετε πώς να προστατεύετε την οικογένειά σας από τους ταραξίες του Internet και θα γνωρίσετε όλα τα καταπληκτικά πράγματα που υπάρχουν εκεί έξω – μουσική και βίντεο, ψώνια και επικοινωνία μέσω του Internet, τοποθεσίες κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook, το Twitter, και το LinkedIn*, παιχνίδια, και πολλά άλλα!

- **Μην ταιμπάτε** — μάθετε τι είναι το «ψάρεμα», το λογισμικό κατασκοπείας, η ανεπιθύμητη αλληλογραφία (spam), οι ιοί, τα σκουλήκια, τα αναδυόμενα μηνύματα, και πώς να τα αποφεύγετε
- **Συνδεθείτε** — μάθετε τι είναι οι συνδέσεις DSL και το καλωδιακό Internet, πώς να ρυθμίσετε ένα μόντεμ, και πώς να ενεργοποιήσετε το λογισμικό ασφαλείας
- **Βρείτε ό,τι ψάχνετε** — εντοπίστε αυτό που σας ενδιαφέρει χρησιμοποιώντας το Google™ ή το Bing™, φυλλομετρήστε καταλόγους, βρείτε ανθρώπους, και αναζητήστε πληροφορίες στη Wikipedia
- **Μπείτε στην παρέα** — επικοινωνήστε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή κουβεντιάστε με άμεσα μηνύματα και άλλους τρόπους
- **Πείτε τη γνώμη σας** — μοιραστείτε τις σκέψεις σας με άλλους σε ιστολόγια (blogs), «ανεβάστε» βίντεο στο YouTube™, ή γίνετε μέλος στο Twitter
- **Περιηγηθείτε με νέους τρόπους** — ενημερωθείτε για τις νέες λειτουργίες των φυλλομετρητών Internet Explorer®, Firefox®, και Google Chrome™
- **Ανακαλύψτε τη μαγεία των μέσων** — ανακαλύψτε τα iTunes® και το διαδικτυακό ραδιόφωνο, δείτε ταινίες μέσω του Internet, γνωρίστε το hulu.com, τις μεταδόσεις podcast, και πολλά άλλα
- **Διευρύνετε τους ορίζοντές σας** — εξερευνήστε εικονικούς κόσμους και δοκιμάστε τις ικανότητές σας παίζοντας παιχνίδια μέσω Internet με συμπαίκτες από ολόκληρο τον κόσμο

Ο **John Levine** είναι καταξιωμένος ειδικός σε θέματα τεχνολογίας και εργάζεται ως συνήγορος των καταναλωτών στη μάχη εναντίον της διαδικτυακής απάτης και της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam). Η **Margaret Levine Young** είναι μηχανικός λογισμικού και συγγραφέας πολλών βιβλίων για τεχνικά θέματα – που ποικίλουν από το Internet και τα Windows μέχρι την Access.

Σε αυτό το βιβλίο θα βρείτε:

- Βήματα για να διαλέξετε τον καλύτερο πάροχο υπηρεσιών Ιστού (ISP)
- Εξηγήσεις για το τι είναι ο δρομολογητής (router) και πότε τον χρειάζεστε
- Συμβουλές περιήγησης με τους φυλλομετρητές Ιστού Internet Explorer και Firefox
- Συμβουλές για να αποφεύγετε τα ενοχλητικά ηλεκτρονικά μηνύματα
- Βοήθεια για να κάνετε ασφαλείς διαδικτυακές τραπεζικές συναλλαγές, αγορές, και πληρωμές
- Τοποθεσίες Ιστού όπου μπορείτε να δημοσιεύετε τις ψηφιακές φωτογραφίες σας
- Τρόπους για να εντοπίζετε παλιούς φίλους στο Facebook και σε άλλες τοποθεσίες κοινωνικής δικτύωσης
- Τοποθεσίες Ιστού απ' όπου μπορείτε να «κατεβάσετε» καταπληκτική μουσική και βίντεο

Μπορείτε να βρείτε βίντεο, παραδείγματα και άρθρα με οδηγίες βήμα προς βήμα (στα Αγγλικά) στην τοποθεσία Ιστού **www.dummies.com***

εκδόσεις
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Δομοκού 4, Σταθμός Λαρίσης, 10440 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210-5237635
www.klidarithmos.gr info@klidarithmos.gr

ISBN 978-960-461-428-8

